Село Пехчово е в една долина образована в западните поли на Кадийца пл. Изгледът от далече прилича на градец, но вътрешността му не отговаря на това название, понеже с излизките ки, кривите, тесните, кални и недобре послани улици нема никакво предимство пред най простите села. През сред селото минува р. Кадънка, тя извира от полите на Кадийца и разделя селото на две части: Северна и Южна. Като напусне реката селото минува на З. през една котловина в която има ливади сливови бахчи и градини. Из котловината реката е разбита на няколко места на вадички от които се водят ливадите и градините. Течението ѝ се продължава 2 часа, тя се влива в Брегалница. —— В селото има 10 чешми, на които водата е изкарана с глинени клюнци от разни изворчета от полите на Кадийца; водата на всичките не е еднакво добра, а особено в Север. часа. Най добри са водите на чешмите в южната част. Климата в Пехчово е здрав и умерен затова причина на здравето и телесното развитие на се[лото].

Къщите на Пехчовци са едно и двуетажни. Последните са твърде малко. Всяка къща е разделена на 3 отделения: зимник, килер и стая. Стаите са отопляват на огнище; печка никак не се употребява.

На св. часа има около дюкяна. Манифатури и занаятчийници. От занаятите първо зе[мат] грънчарството и котлярлъка. Грънчарите са турци а котлярите българи. Грънчарите изработват добри съдове и ги продават в с. Дълготел, Пятричка и Струмичко. Котлярите изработват прво сходни труфила: гилици, пера, тепсии и гр. за населението от ча[сти] бани по вър.

Земледелието е в долна степен, освен ръж и ечмик, друго жито нема. Скотовъдството на горния степен. Повечето пехчовци са занимават с скотовъдство на дробен добитък за който имат на сред голямо[?] ... Добъря много често се продава тука, които го закупуват от направо 60–70 чифта или 65 ... от ... казнята ... стоката на ... в няколко места обикновено стоката през ... на дребния добитък.

В Пехчово има 500 къщи и население ... души. Българите ... патриархален живот ... благо...

[Струк] Нукията на българка сама преде и тъче облеклото на домородното са. Мъжкото свединьно облекло на пехчевския българин е 1. потури направени от шаяк с широки седла вапсано черно или синьо; поясът 1/2 ар. широк, 7–8 дълг е атлас морав от мачава от пояса че е тъпо усучена и затъкната в вид на паралели; елек без ръкави, тоже от шаяк, ливаде ...кави черно до пояса; джубе, вържна дреха, широки поли чак до средата на ... Джубето бива обикновено подплатено с овча кожа ... празничното облекло, само отпред и вещите и в крайната част на потурите има по 4–5 ивици от чер гайтан.

Женското облекло е антерия с широки поли, с разнобоядисани квадратни шарки, пояс, както мъжкия само че е на дете ... по късо...; кърпчака, която покрива цялата част от пояса до колената: полка

1889 Дек. 31. [+]

отлежения

Мелница река слиза от планина Буная при Бърутокъ приима нѣколко отъ изворитѣ тамо и подъ Бърутокъ се слива въ Вардаръ отъ изворъ тъ що изтича въ с. Бручокъ.

Неденица Планинско бърдо надъ Гевгели има такава трева що кога я пасатъ овци тѣ за бѣлѣдъ ... — Гаваланъ планина бере 10,000 овци. Други названия на тая планина сѫ, русинъ, манастирище (3000 овци) Бардемъ, царева чешма, Сунгалище, ... вълнена пресда; на мястото поясът Зупица. Тя разделена 2 пъти, направена от много разнобоядисани предена.

Мачуково 10 часа на север от Солун и три часа на северо-запад от Дойрян и расположен на левия бряг на река Вардар, половин час на исток от окружния град Гевгели. Мачуково е чифлик населено с 200 къща българи от които една пета часть са гъркомански. Тук има две церкви една Света Богородица прекрасно изписана от вътре все цяло (но за жалост пет години затворена) другата е в манастир св. Архангел. Имали също и училище направено доста наред; но предшественикът на сегашния Дойрански владика Теоклитус, като видял, че българщината захвана да са шири от града Кукуш лежащ седем часа на исток от Мачуково предложил на населението от казаното село да са развали училището и да се направи в църковния двор а също и от манастиря иконите да се пренесат в храма св. Богородица уж за икономия. Имането на черквата зимата да се распорежда с манастиря като с тлевиня да го пълнят с сено, както и до днес. От постепенното увеличаване числото при българското училище в Мачуково св. Екзархия прати един учител който открил един клас. Дойранския, Водянския и Катранския (Струмишкия) събрани наедно решили да държат пр[ед] правителството църквата затворена и съвсем тя била затворена от тогава додето вързали и хтири на 2 учители, 4 на първенци и 1 свещен[ик] хвърлени бидоха в Катилницата на Гевгели – 40 отрезвяват от се...